

Facultatea de Hidrotehnică, Geodezie
și Ingineria Mediului
Matematici Superioare, Semestrul I,
Lector dr. Lucian MATICIUC

SEMINARUL 2.

Cap. I. Șiruri de numere reale (continuare)

1. Folosind lema lui Stolz să se calculeze limitele șirurilor date de:

$$a) x_n = \frac{1^p + 3^p + \dots + (2n-1)^p}{n^{p+1}}, p \in \mathbb{N}^*,$$

$$b) x_n = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n \frac{k}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{k}}.$$

Rezolvare:

Aplicăm *Lema lui Stolz-Cezaro*: Fie $(a_n)_n, (b_n)_n$ două șiruri a.î. șirul $(b_n)_n$ este strict monoton și nemărginit. Dacă există $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n} = A$ atunci există și $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n}$ și este egală tot cu A .

a) Notăm $a_n = 1^p + 3^p + \dots + (2n-1)^p, b_n = n^{p+1}$ și observăm că șirul $b_n = n^{p+1}$ pentru $p \in \mathbb{N}^*$, este crescător la infinit (deci nemărginit). Studiem limita $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n}$. Pentru aceasta scriem

$$\begin{aligned} a_{n+1} &= 1^p + 3^p + \dots + (2n-1)^p + (2n+1)^p \\ b_{n+1} &= (n+1)^{p+1} \end{aligned}$$

Deci

$$\begin{aligned} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n} &= \frac{(2n+1)^p}{(n+1)^{p+1} - n^{p+1}} \\ &= \frac{(2n+1)^p}{\left[n^{p+1} + C_{p+1}^1 n^p + C_{p+1}^2 n^{p-1} + \dots + C_{p+1}^{p-1} n^2 + C_{p+1}^p n + 1 \right] - n^{p+1}} \\ &= \frac{(2n)^p + C_p^1 (2n)^{p-1} + C_p^2 (2n)^{p-2} + \dots + C_p^{p-1} (2n)^1 + 1}{C_{p+1}^1 n^p + C_{p+1}^2 n^{p-1} + \dots + C_{p+1}^{p-1} n^2 + C_{p+1}^p n + 1} \end{aligned}$$

Dar, din limita fundamentală 6), din Seminarul 1., exercițiul 4 (gradul numărătorului egal cu gradul numitorului), obținem că

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n} = \frac{2^p}{C_{p+1}^1} = \frac{2^p}{p+1}$$

$$\text{Deci } \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{2^p}{p+1}$$

b) Notăm $a_n = \sum_{k=1}^n \frac{k}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{k}}, b_n = n$ și observăm că șirul $b_n = n$ este crescător la infinit (deci nemărginit). Avem că

$$a_{n+1} = \sum_{k=1}^{n+1} \frac{k}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{k}}$$

deci

$$\begin{aligned} a_{n+1} - a_n &= \sum_{k=1}^{n+1} \frac{k}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{k}} - \sum_{k=1}^n \frac{k}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{k}} \\ &= \frac{n+1}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n+1}} \end{aligned}$$

iar $b_{n+1} = n + 1$. Deci

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{n+1}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n+1}}}{(n+1) - n} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n+1}} \end{aligned}$$

Pentru a calcula această limită mai aplicăm o dată *Lema lui Stolz* cu notațiile $\bar{a}_n = n + 1$, $\bar{b}_n = 1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n + 1}$. Avem că, evident (\bar{b}_n) este crescător, iar $\bar{b}_n \geq \sqrt{n + 1}$ deci $\lim_{n \rightarrow \infty} \bar{b}_n = \infty$. Acum

$$\begin{aligned} \frac{\bar{a}_{n+1} - \bar{a}_n}{\bar{b}_{n+1} - \bar{b}_n} &= \\ &= \frac{(n+2) - (n+1)}{[1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n+1} + \sqrt{n+2}] - [1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n+1}]} \\ &= \frac{1}{\sqrt{n+2}} \end{aligned}$$

Deci există

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\bar{a}_{n+1} - \bar{a}_n}{\bar{b}_{n+1} - \bar{b}_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{n+2}} = \frac{1}{\infty} = 0$$

adică există și

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\bar{a}_n}{\bar{b}_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n+1}} = 0$$

Iar acum dacă există

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} - a_n}{b_{n+1} - b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{n+1}} = 0$$

avem că există și

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sum_{k=1}^n \frac{k}{1 + \sqrt{2} + \sqrt{3} + \dots + \sqrt{k}}}{n} = 0.$$

Observație: Am folosit următoarele:

Binomul lui Newton

$$(a + 1)^p = a^p + C_p^1 a^{p-1} + C_p^2 a^{p-2} + \dots + C_p^{p-1} a + 1, \text{ unde } p \in \mathbb{N}^*$$

și faptul că

$$C_{p+1}^1 = p + 1$$

2. Se consideră șirul $(a_n)_n$, $a_0 > 0$, $a_{n+1} = a_n 2^{-a_n}$. Să se arate că șirul $(a_n)_n$ este convergent și să se calculeze limita sa și limita șirului $(na_n)_n$.

Rezolvare:

Avem, din $a_0 > 0$, că $a_1 = a_0 2^{-a_0} > 0$, $a_2 = a_1 2^{-a_1} > 0$ ș.a.m.d. deci prin inducție avem că

$$a_n > 0, \forall n \in \mathbb{N}$$

Dar $\frac{a_{n+1}}{a_n} = 2^{-a_n} = \frac{1}{2^{a_n}} < 1, \forall n \in \mathbb{N}$. Deci șirul este descrescător dar și mărginit inferior de 0 deci el este convergent. Fie $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = l$. Dacă trecem la limită în relația de recurență atunci obținem $l = l 2^{-l}$. Acum dacă $l \neq 0$ atunci

$$l = l 2^{-l} \Leftrightarrow 1 = 2^{-l} \Leftrightarrow 2^l = 1 \Leftrightarrow l = 0,$$

contradicție. Deci $l = 0$.

Acum $\lim_{n \rightarrow \infty} na_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\frac{1}{a_n}}$. Aplic *Lema lui Stolz*, având în vedere că $a_n \rightarrow 0$ și că (a_n) este

descrescător implică faptul că $(1/a_n)_n$ este nemărginit și crescător. Deci

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} na_n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\frac{1}{a_n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1) - n}{\frac{1}{a_{n+1}} - \frac{1}{a_n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1} a_n}{a_n - a_{n+1}} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n 2^{-a_n} a_n}{a_n - a_n 2^{-a_n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n^2 2^{-a_n}}{a_n (1 - 2^{-a_n})} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n 2^{-a_n}}{1 - 2^{-a_n}} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{2^{a_n} (1 - 1/2^{a_n})} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{2^{a_n} - 1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{2^{a_n} - 1}{a_n}} = \frac{1}{\ln 2} \end{aligned}$$

Observație: Am folosit limita

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a^{x_n} - 1}{x_n} = \ln a, \text{ pentru șirul } x_n \rightarrow 0$$

3. Folosind criteriul raportului al lui Cauchy-D'Alembert să se calculeze limita șirurilor date de:

$$a) x_n = \sqrt[n]{n! \prod_{k=1}^n \sin \frac{\pi}{k}}, b) x_n = \frac{1}{n} \sqrt[n]{(\alpha + n)(\alpha + n + 1) \cdots (\alpha + 2n)}, \alpha \in \mathbb{R} \text{ fixat}$$

Rezolvare:

Aplicăm *Teorema*: Fie șirul (a_n) cu termeni $a_n > 0, \forall n \in \mathbb{N}$. Presupunem că există $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} =$

l . Atunci există și $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n}$ și este egală tot cu l .

a) Notăm cu $a_n = n! \prod_{k=1}^n \sin \frac{\pi}{k}$ deci $x_n = \sqrt[n]{a_n}$. Vom studia limita pentru cantitatea

$$\begin{aligned} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \frac{(n+1)! \prod_{k=1}^{n+1} \sin \frac{\pi}{k}}{n! \prod_{k=1}^n \sin \frac{\pi}{k}} = \frac{(n+1)! \sin \frac{\pi}{1} \sin \frac{\pi}{2} \cdots \sin \frac{\pi}{n} \sin \frac{\pi}{n+1}}{n! \sin \frac{\pi}{1} \sin \frac{\pi}{2} \cdots \sin \frac{\pi}{n}} \\ &= (n+1) \sin \frac{\pi}{n+1} \end{aligned}$$

Deci

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} (n+1) \sin \frac{\pi}{n+1} = \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{\pi}{n+1}}{\frac{1}{n+1}} = \pi \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{\pi}{n+1}}{\frac{\pi}{n+1}} = \pi, \end{aligned}$$

deoarece $\frac{\pi}{n+1} \rightarrow 0$. Concluzia este că

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \pi.$$

b) Avem că $x_n = \sqrt[n]{\frac{(\alpha+n)(\alpha+n+1)\cdots(\alpha+2n)}{n^n}}$ deci să notăm cu

$$a_n = \frac{(\alpha+n)(\alpha+n+1)\cdots(\alpha+2n)}{n^n}$$

Avem

$$a_{n+1} = \frac{[\alpha+(n+1)][\alpha+(n+1)+1]\cdots[\alpha+2(n+1)]}{(n+1)^{n+1}}$$

Deci

$$\begin{aligned} \frac{a_{n+1}}{a_n} &= \frac{n^n}{(n+1)^{n+1}} \frac{(\alpha+n+1)(\alpha+n+2)\cdots(\alpha+2n+2)}{(\alpha+n)(\alpha+n+1)\cdots(\alpha+2n)} \\ &= \frac{n^n}{(n+1)^n} \frac{(\alpha+2n+1)(\alpha+2n+2)}{(n+1)(\alpha+n)} = \frac{1}{\left(\frac{n+1}{n}\right)^n} \frac{4n^2+\dots}{n^2+\dots} \\ &= \frac{1}{\left(\frac{n+1}{n}\right)^n} \frac{4n^2+\dots}{n^2+\dots} = \frac{1}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^n} \frac{4n^2+\dots}{n^2+\dots} \end{aligned}$$

Deci $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(1+\frac{1}{n}\right)^n} \frac{4n^2+\dots}{n^2+\dots} = \frac{4}{e}$ de unde obținem că

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{4}{e}$$

Observație: Am folosit următoarele limite importante

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin x_n}{x_n} = 1, \text{ pentru șirul } x_n \rightarrow 0$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} (1+x_n)^{\frac{1}{x_n}} = e, \text{ pentru șirul } x_n \rightarrow 0$$

4. Să se calculeze limitele șirurilor date de:

$$a) x_n = \left[\sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+1)} \right]^n, \quad b) x_n = \left(\frac{n^2+n+1}{n^2+n+2} \right)^{n^2+1}, \quad c) x_n = \left(1 + \frac{2^n}{3^n+4^n} \right)^{-2^n}.$$

Rezolvare:

a) Avem că

$$\frac{1}{k(k+1)} = \frac{1}{k} - \frac{1}{k+1}$$

deci

$$\begin{aligned} x_n &= \left[\sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k} - \frac{1}{k+1} \right) \right]^n \\ &= \left[\left(1 - \frac{1}{2} \right) + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) + \dots + \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} \right) \right]^n = \left[1 - \frac{1}{n+1} \right]^n \end{aligned}$$

Observăm că suntem în nedeterminarea 1^∞ deci

$$x_n = \left\{ \left(1 + \frac{-1}{n+1} \right)^{\frac{n+1}{-1}} \right\}^{n \frac{-1}{n+1}}$$

Vom avea, folosind limita fundamentală cu e (vezi exercițiul anterior), că

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-n}{n+1}} = e^{-1}.$$

b) Suntem în nedeterminarea 1^∞ .

$$\begin{aligned} x_n &= \left(\frac{n^2 + n + 1}{n^2 + n + 2} \right)^{n^2 + 1} \\ &= \left(1 + \frac{n^2 + n + 1}{n^2 + n + 2} - 1 \right)^{n^2 + 1} = \left\{ \left(1 + \frac{-1}{n^2 + n + 2} \right)^{\frac{n^2 + n + 2}{-1}} \right\}^{(n^2 + 1) \frac{-1}{n^2 + n + 2}} \end{aligned}$$

deci

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-n^2 - 1}{n^2 + n + 2}} = e^{-1}.$$

c) Avem, având în vedere că $\lim_{n \rightarrow \infty} q^n = 0$, dacă $|q| < 1$, că

$$\frac{2^n}{3^n + 4^n} = \frac{2^n}{4^n \left(\left(\frac{3}{4} \right)^n + 1 \right)} = \left(\frac{2}{4} \right)^n \frac{1}{\left(\frac{3}{4} \right)^n + 1} \rightarrow 0 \frac{1}{0 + 1} = 0$$

Deci suntem în nedeterminarea 1^∞ . Facem atunci transformările

$$x_n = \left(1 + \frac{2^n}{3^n + 4^n} \right)^{-2^n} = \left\{ \left(1 + \frac{2^n}{3^n + 4^n} \right)^{\frac{3^n + 4^n}{2^n}} \right\}^{\frac{2^n}{3^n + 4^n} (-2^n)}$$

deci

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} x_n &= e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2^n}{3^n + 4^n} (-2^n)} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-4^n}{3^n + 4^n}} = e^{-\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{4^n}{4^n \left(\left(\frac{3}{4} \right)^n + 1 \right)}} \\ &= e^{-\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\left(\frac{3}{4} \right)^n + 1}} = e^{-\frac{1}{0+1}} = e^{-1}. \end{aligned}$$

5. Să se determine parametrii a, b, c a.î.:

a) $\lim_{n \rightarrow \infty} n (an - \sqrt{-2 + bn + cn^2}) = 1,$

b) $\lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{n^4 + 2n^3} - an^2 - bn - c) = 0.$

Rezolvare:

a)

$$\begin{aligned} n(an - \sqrt{-2 + bn + cn^2}) &= n(\sqrt{a^2n^2} - \sqrt{-2 + bn + cn^2}) \\ &= (\text{raționalizare}) = n \frac{a^2n^2 - (-2 + bn + cn^2)}{\sqrt{a^2n^2} + \sqrt{-2 + bn + cn^2}} = n \frac{a^2n^2 + 2 - bn - cn^2}{an + \sqrt{-2 + bn + cn^2}} \\ &= \frac{(a^2 - c)n^3 - bn^2 + 2n}{an + \sqrt{-2 + bn + cn^2}}. \end{aligned}$$

Acum dacă $a^2 - c \neq 0$ atunci avem

$$\begin{aligned} \frac{(a^2 - c)n^3 - bn^2 + 2n}{an + \sqrt{-2 + bn + cn^2}} &= \frac{n^3((a^2 - c) - b/n + 2/n^2)}{n(a + \sqrt{-2/n^2 + b/n + c})} \\ &= n^2 \frac{(a^2 - c) - b/n + 2/n^2}{a + \sqrt{-2/n^2 + b/n + c}} \rightarrow \infty \frac{(a^2 - c) - 0 + 0}{a + \sqrt{-0 + 0 + c}} = \infty \end{aligned}$$

Deci dacă cerem ca limita să fie 1 (finită) atunci avem

$$a^2 - c = 0$$

Atunci

$$n(an - \sqrt{-2 + bn + cn^2}) = \frac{-bn^2 + 2n}{an + \sqrt{-2 + bn + cn^2}}$$

Acum dacă $b \neq 0$ atunci

$$\begin{aligned} \frac{-bn^2 + 2n}{an + \sqrt{-2 + bn + cn^2}} &= \frac{n^2(-b + 2/n)}{n(a + \sqrt{-2/n^2 + b/n + c})} \\ &= n \frac{-b + 2/n}{a + \sqrt{-2/n^2 + b/n + c}} \rightarrow \infty \frac{-b}{a + \sqrt{-0 + 0 + c}} = \infty \end{aligned}$$

Deci dacă cerem ca limita să fie 1 (finită) atunci avem

$$b = 0$$

Deci

$$\begin{aligned} n(an - \sqrt{-2 + bn + cn^2}) &= \frac{2n}{an + \sqrt{-2 + cn^2}} \\ &= \frac{2n}{n(a + \sqrt{-2/n^2 + c})} = \frac{2}{a + \sqrt{-2/n^2 + c}} \rightarrow \frac{2}{a + \sqrt{-0 + c}} = \frac{2}{a + \sqrt{c}}. \end{aligned}$$

Vom impune

$$\frac{2}{a + \sqrt{c}} = 1$$

adică

$$c = a^2, b = 0, a + \sqrt{c} = 2$$

deci

$$a + \sqrt{a^2} = 2 \Leftrightarrow a + |a| = 2 \Leftrightarrow a = 1$$

și atunci

$$a = 1, b = 0, c = 1$$

b)

$$\begin{aligned} \sqrt{n^4 + 2n^3} - an^2 - bn - c &= \sqrt{n^4 + 2n^3} - (an^2 + bn + c) \\ &= \frac{(n^4 + 2n^3) - (an^2 + bn + c)^2}{\sqrt{n^4 + 2n^3} + (an^2 + bn + c)} \\ &= \frac{(1 - a^2)n^4 + (2 - 2ab)n^3 - (b^2 + 2ac)n^2 - 2bcn - c^2}{\sqrt{n^4 + 2n^3} + (an^2 + bn + c)}. \end{aligned}$$

Acum ca în a) trebuie să luăm (deoarece gradul numărătorului este 4 iar puterea maximă a lui n de la numitor este 2)

$$1 - a^2 = 0, \quad 2 - 2ab = 0$$

Apoi

$$\begin{aligned} \sqrt{n^4 + 2n^3} - an^2 - bn - c &= \frac{-(b^2 + 2ac)n^2 - 2bcn - c^2}{\sqrt{n^4 + 2n^3} + (an^2 + bn + c)} \\ &= \frac{n^2 \left(-(b^2 + 2ac) - 2bc/n - c^2/n^2 \right)}{n^2 \left(\sqrt{1 + 2/n} + a + b/n + c/n^2 \right)} \\ &= \frac{-(b^2 + 2ac) - 2bc/n - c^2/n^2}{\sqrt{1 + 2/n} + a + b/n + c/n^2} \rightarrow \frac{-(b^2 + 2ac) - 0 - 0}{\sqrt{1 + 0} + a + 0 + 0} \end{aligned}$$

Deci dacă cerem ca limita să fie 0 atunci

$$\frac{-(b^2 + 2ac)}{1 + a} = 0 \Leftrightarrow b^2 + 2ac = 0$$

Rezolvând sistemul găsim soluția

$$a = 1, b = -1, c = -1/2$$

și

$$a = -1, b = 1, c = 1/2$$

6. Să se determine limita superioară și limita inferioară a șirurilor date de:

$$a) a_n = (n - \sqrt{n^2 - 2n + 3})^n, b) a_n = \sin \frac{n\pi}{2}, c) a_n = \sin \frac{n\pi}{3},$$

$$d) a_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n \cos n\pi}, e) a_n = \cos \frac{n\pi}{2}, f) a_n = \left(1 - \frac{1}{3n^3}\right)^{n^3}, g) a_n = (-1/2)^n + (-1)^n.$$

Rezolvare:

Pentru a determina limita superioară și inferioară trebuie să calculăm limitele pentru subșiruri alese convenabil (astfel încât să acopere întregul șir), și apoi cea mai mică dintre ele este limita inferioară, iar cea mai mare este limita superioară a șirului.

a) Avem că $a_n = x_n + y_n$, unde $x_n = (n - \sqrt{n^2 - 2n + 3})^n$, $y_n = \sin \frac{n\pi}{2}$. Pentru (y_n) avem

$$y_{4n} = \sin \frac{4n\pi}{2} = \sin 2n\pi = 0 \rightarrow 0,$$

$$y_{4n+1} = \sin \frac{(4n+1)\pi}{2} = \sin \left(2n\pi + \frac{\pi}{2}\right) = \sin \frac{\pi}{2} = 1 \rightarrow 1,$$

$$y_{4n+2} = \sin \frac{(4n+2)\pi}{2} = \sin (2n\pi + \pi) = \sin \pi = 0 \rightarrow 0,$$

$$y_{4n+3} = \sin \frac{(4n+3)\pi}{2} = \sin \left(2n\pi + \frac{3\pi}{2}\right) = \sin \frac{3\pi}{2} = -1 \rightarrow -1.$$

Pentru (x_n) avem

$$\begin{aligned} n - \sqrt{n^2 - 2n + 3} &= \frac{n^2 - n^2 + 2n - 3}{n + \sqrt{n^2 - 2n + 3}} = \frac{2n - 3}{n + \sqrt{n^2 - 2n + 3}} \\ &= \frac{n(2 - 3/n)}{n(1 + \sqrt{1 - 2/n + 3/n^2})} = \frac{2 - 3/n}{1 + \sqrt{1 - 2/n + 3/n^2}} \\ &\rightarrow \frac{2 - 0}{1 + \sqrt{1 - 0 + 0}} = 1 \rightarrow 1, \quad n \rightarrow \infty \end{aligned}$$

adică avem nedeterminarea 1^∞ . Deci

$$\begin{aligned} x_n &= (n - \sqrt{n^2 - 2n + 3})^n = (1 + n - \sqrt{n^2 - 2n + 3} - 1)^n \\ &= \left\{ (1 + n - \sqrt{n^2 - 2n + 3} - 1)^{\frac{1}{n - \sqrt{n^2 - 2n + 3} - 1}} \right\}^{n(n - \sqrt{n^2 - 2n + 3} - 1)} \end{aligned}$$

și

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} x_n &= e^{\lim_{n \rightarrow \infty} n(n - \sqrt{n^2 - 2n + 3} - 1)} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} n \frac{(n-1)^2 - (n^2 - 2n + 3)}{n-1 + \sqrt{n^2 - 2n + 3}}} \\ &= e^{\lim_{n \rightarrow \infty} n \frac{-2}{n-1 + \sqrt{n^2 - 2n + 3}}} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-2n}{n-1 + \sqrt{n^2 - 2n + 3}}} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-2n}{n(1 - 1/n + \sqrt{1 - 2/n + 3/n^2})}} \\ &= e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-2}{1 - 1/n + \sqrt{1 - 2/n + 3/n^2}}} = e^{\frac{-2}{1 - 0 + \sqrt{1 - 0 + 0}}} = e^{-1} \end{aligned}$$

deci, evident, orice subșir al lui converge la aceeași valoare

$$x_{4n} \rightarrow e^{-1}, \quad x_{4n+1} \rightarrow e^{-1}, \quad x_{4n+2} \rightarrow e^{-1}, \quad x_{4n+3} \rightarrow e^{-1}, \quad n \rightarrow \infty$$

Deci $a_{4n} = x_{4n} + y_{4n} \rightarrow e^{-1} + 0$, $a_{4n+1} = x_{4n+1} + y_{4n+1} \rightarrow e^{-1} + 1$, $a_{4n+2} = x_{4n+2} + y_{4n+2} \rightarrow e^{-1} + 0$, $a_{4n+3} = x_{4n+3} + y_{4n+3} \rightarrow e^{-1} - 1$, pentru $n \rightarrow \infty$. Avem că mulțimea punctelor limită este $\{e^{-1} - 1, e^{-1}, e^{-1} + 1\}$ deci $\liminf_{n \rightarrow \infty} a_n = e^{-1} - 1$, $\limsup_{n \rightarrow \infty} a_n = e^{-1} + 1$.

b) Temă (din cauza termenului $\sin \frac{n\pi}{3}$ trebuie să calculăm a_{6n} , a_{6n+1} , a_{6n+2} , a_{6n+3} , a_{6n+4} , a_{6n+5} iar pentru $y_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n \cos \frac{n\pi}{3}}$ folosim limita cu e).

7. Calculați limita șirului $(a_n)_n$, unde:

a) $a_n = \frac{n}{q^n}$ cu $q > 1$, b) $a_n = \frac{q^n}{n!}$ cu $q \in \mathbb{R}$, c) $a_n = nq^n$ cu $|q| < 1$,

d) $a_n = \left(\frac{a^{1/n} + b^{1/n}}{2}\right)^n$ cu $a, b > 0$, e) $x_n = \frac{a^n + b^n}{a^{n+1} + b^{n+1}}$ cu $a, b \in \mathbb{R}$,

f) $a_n = \left(\frac{n^2 + n + 1}{n^2 + 1}\right)^{\frac{n^2 + n + 1}{n+1}}$, g) $a_n = \left(\frac{1}{5^n + 1}\right)^{\frac{n+1}{n+5}}$, h) $a_n = \left(\frac{2^n + 1}{3^n + 1}\right)^{\frac{1}{n}}$.